

១. សេចក្តីផ្តើម

១. ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនៅតាមបណ្តាប្រទេសមួយចំនួននៅលើពិភពលោក ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ជានិច្ចជាកាលតែងតែប៉ះពាល់លើធនធានធម្មជាតិ ដែលជាប្រភពធនធានដ៏សំខាន់ សំរាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតសត្វ លោក ។ ដោយឡែកសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ក៏បានចាប់ផ្តើមលើការធ្វើអាជីវកម្មធនធានព្រៃឈើតាមរយៈរូបភាព ដីសម្បទាន ហើយនឹងការកាប់រានពង្រីកដីធ្វើកសិកម្មជាបន្តបន្ទាប់ ។ ការពង្រីកដីដើម្បីដាំដំណាំកសិកម្ម និង ដំណាំឧស្សាហកម្មនេះត្រូវបានអនុវត្តតាមរូបភាពពីរយ៉ាងគឺ៖ (១) តាមរូបភាពក្រុមហ៊ុនដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និង (២) តាមរូបភាពចំការដំណាំគ្រួសារ ។

២. ទោះបីជាព្រៃសម្បទាននៅទូទាំងប្រទេសបានលប់ចោលស្ទើរតែទាំងស្រុងជាយូរមកហើយក្តី តែគំរូ ព្រៃនិងដំណុះឡើងវិញរបស់ព្រៃពុំមានលក្ខណៈប្រសើរឡើងទេ ។ ក្នុងខណៈដែលច្បាប់ និងសារាចរណ៍ជាច្រើន បានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាបាននូវចរន្តភាពបរិស្ថាន ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងយើងគួរតែ ហ៊ានទទួលស្គាល់ថា យន្តការនៃការអនុវត្តន៍ទាំងឡាយនោះនៅពុំទាន់មានប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទប់ស្កាត់ សកម្មភាពលួចឆ្លក់ពីសំណាក់ជនឱកាសនិយម និងតំរូវការ ដើម្បីការរស់នៅរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានបានឡើយ ។ ហើយអ្វីដែលជាកង្វល់គឺ ធនធានព្រៃឈើទាំងនោះបាននិងកំពុងតែបន្តបាត់បង់ទៅដោយទាំងពុំបានផ្តល់ចំណូល ដល់ថវិការជាតិ ចំណែកសហគមន៍មូលដ្ឋានខ្លួនឯងក៏កាន់តែក្រីក្រទៅៗ ដោយការប្រឈមមុខជាមួយនឹង អន្តរកម្មរវាងភាពក្រីក្រនិងការរេចរិលផ្នែកបរិស្ថាន និងភាពព្រងើយកន្តើយមិនអើពើចំពោះភាពចាំបាច់ផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច ដែលជាលទ្ធផលអាចនាំឱ្យឈានទៅដល់ស្ថានភាពអូសបន្លាយមួយ ក្នុងនោះសហគមន៍ទាំងឡាយ នោះអាចនឹងបំផ្លាញធ្វើឱ្យខ្សោះដោយអចេតនានូវធនធានដ៏ជុយស្រួយ ដែលពួកគាត់កំពុងតែពឹងផ្អែកប្រាស្រ័យ សម្រាប់ការរស់នៅរបស់ពួកគាត់ ។

៣. ជាមួយនឹងអន្តរកម្មរវាងភាពក្រីក្រនិងការរេចរិលផ្នែកបរិស្ថាននេះ វាបាននិងកំពុងតែធ្វើឱ្យល្បឿននៃ ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចថយចុះយ៉ាងស្ងប់ស្ងាត់ ដោយសារតម្រូវឱ្យមានការបង្កើនខ្ពង់ថវិការនៃស្ថាប័នពើពន្ធ ទៅលើកម្មវិធីសេវាកម្មសុខាភិបាល ការស្តារឡើងវិញនូវការធ្លាក់ចុះនៃផលិតភាពកសិកម្ម និងការស្តារឡើង វិញនូវធនធានធម្មជាតិផងដែរ ។

៤. ជាការពិតណាស់ដែលថាសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ ទោះតិចត្រីច្រើនក្តី តែងតែប៉ះពាល់លើធនធាន ធម្មជាតិ និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដូច្នេះហើយទើបគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ ត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យមានការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

៥. នៅក្នុងស្ថានភាពដែលយើងកំពុងតែដឹង និងមើលឃើញថា ធនធានព្រៃឈើកាន់តែរេចរិលខ្យត់ទៅៗ ដោយសារចរន្តនៃការចំរាញ់យកផលពីសំណាក់ជនឱកាសនិយម និងការបន្តនូវប្រពៃណីផ្នែកផ្តល់របស់ប្រជាជន សហគមន៍ទៅលើធនធានទាំងនោះ យើងគួរតែបង្វែរចក្ខុវិស័យទៅលើវិធីសាស្ត្រប្រសិទ្ធិភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី នៅក្នុងជម្រើសផ្សេងទៀត តាមរយៈការប្រែក្លាយតំបន់ព្រៃរេចរិល ឬព្រៃដែលមានតំលៃពាណិជ្ជកម្មទាប ទៅជាតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្ម ជាមួយនឹងការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងដីឱ្យបាន សមស្រប ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងវិធានការអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនោះការកាត់បន្ថយក្នុងកម្រិតអតិបរមានូវហេតុប៉ះ ពាល់អវិជ្ជមានទៅលើបរិស្ថានរយៈពេលខ្លី និងវែង ហើយនិងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហាសហគមន៍នៅក្នុង ក្របខ័ណ្ឌមួយដែលមានតម្លាភាព និងគណនីយភាពត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់នោះ វានឹងនាំមកនូវប្រសិទ្ធិភាព សេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងថែមទៀតជាក់ជាមិនខាន ។

៦. ជាការពិចារណាដែលថា នៅពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍន៍បានប្រែក្លាយតំបន់មួយទៅជាតំបន់ កសិ-ឧស្សាហកម្មហើយនោះ អ្វីដែលជាអត្ថប្រយោជន៍សំរាប់ប្រជាជនមូលដ្ឋានគឺ ការនាំមកនូវវិបុលភាព ជាក់លាក់មួយនៅក្នុងសង្គមជនបទ ។ ព្រោះថា នៅពេលដែលឱកាសនៃការផ្តល់ការងារដល់កម្មករមានសន្ទុះ កើនឡើង កម្រិតនៃផលចំណូលគ្រួសារក៏មានលក្ខណៈល្អប្រសើរទៅតាមនោះដែរ ។ ជាលទ្ធផល កំណើននៃ លទ្ធភាពទិញដូរនិងជំរុញឱ្យសកម្មនូវចរន្តសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងតំបន់ តាមរយៈការបំពេញសេចក្តីត្រូវការទំនិញ និង សេវាកម្មផ្សេងៗរបស់សហគមន៍ ។

៧. ក្នុងពេលដែលសង្គម និងបរិស្ថានមានការផ្លាស់ប្តូរស្របគ្នាជាមួយនឹងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជា វិជ្ជមាននោះ ក៏អាចបណ្តាលឱ្យមាននូវជម្លោះផ្សេងៗផងដែរ ។ ដូច្នេះដើម្បីសំរេចបាននូវឆន្ទៈនយោបាយ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកសិកម្ម និងដំណាំកសិឧស្សាហកម្មមួយគឺ ផ្អែកលើទស្សនាទានសង្គម-បរិស្ថាន និង សេដ្ឋកិច្ច ការរៀបចំនូវឯកសារបទដ្ឋានបច្ចេកទេស (ផែនការពិស្តារ និងផែនការប្រតិបត្តិប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ការ គណនាអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច របាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គម និងផែនការ គ្រប់គ្រងបរិស្ថាន) គឺជាចំណុចគន្លឹះសំរាប់ក្រុមការងារអន្តរស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ប្រើជាឧបករណ៍សំរាប់ធ្វើការតាម ដានត្រួតពិនិត្យ-វាយតម្លៃ ទៅលើរាល់សកម្មភាព និងសុច្ឆនាករណ៍ ដែលអាចធានាបានថារាល់សកម្មភាព នៃការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង ពិតជាឆ្លើយតបទៅនឹងទស្សនាទានសង្គម-បរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច ។

១-១ គោលបំណង

៨. តួនាទីចម្បង និងគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ដីរបស់ក្រុមហ៊ុន BEAN HEACK INVEST- MENT Co., Ltd. គឺធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាបាននូវចីរភាពនៃការដាំដំណាំកៅស៊ូ ។ តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី

ព្រៃឈើក៏មានតួនាទីជាអ្នករក្សាសុវត្ថិភាពដល់ការរុះរើរបស់អេកូឡូស៊ីបរិស្ថាន និងសង្គមផងដែរ នៅពេលដែលយើងគ្រប់គ្រងបានត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះគោលបំណងនៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមគឺ៖

- ក- វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីរបស់រុក្ខជាតិក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន (រុក្ខជាតិ ដុល្លព្រឹក្ស តិណជាតិ) ជាមួយនឹងការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ ។
- ខ- វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីរបស់សត្វ (ថនិកសត្វ បក្សី បក្សី និងឧរសត្វ) និងជីវិតសត្វរស់នៅក្នុងទឹក (ពពួកត្រី) នៅតាមប្រព័ន្ធអូរស្ថានខាងលើ ។
- គ- គណនាសន្និធិកាបូនធម្មជាតិមុនពេលប្រតិបត្តិការ និងការផ្លាស់ប្តូរសន្និធិកាបូនឡើងវិញរយៈពេល៣០ឆ្នាំ នៃការដាំដំណាំកៅស៊ូ ។
- ឃ- វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់នៃការប្រើប្រាស់តំបន់ទ្រនាប់ ក្នុងនោះមានព្រៃតាមដងអូរ និងតាមចំរាក់ភ្នំចោតៗនានា ។
- ង- វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានភាពសង្គម សេដ្ឋកិច្ចរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន
- ច- កំណត់អំពីមូលហេតុសំខាន់នានា និងកត្តាជំរុញដែលបណ្តាលអោយមានហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ ទៅបរិស្ថានមូលដ្ឋាន ។
- ឆ- កំណត់នូវវិធានការណ៍សមស្របដើម្បីបំបាត់ និងប្រកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ ។

១-២ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

៥. ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលបំណងខាងលើ Green Consultancy Firm បានធ្វើការវាយតម្លៃ ដោយប្រើនូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវដូចមានបង្ហាញជូនខាងក្រោម៖

- ក- លក្ខណៈជីវៈរូបសាស្ត្រ៖ ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យរបស់ស្ថានីយ៍ឧតុនិយម (ពោធិ៍ចិនតុង-កំពង់ធំ ២០០០-២០០៥ និងសិក្សាភាព ២០០០-២០០៥ កំពង់ទឹកភ្លៀង) ។
- ខ- បរិប័ទ្ធគម្របប្រើប្រាស់ដី និងគំរូព្រៃ៖ ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ GIS & RS Datasets (UNDP GIS Datasets, 1992-93, 1997-97, FA GIS & RS Datasets 2002-2006) និងការអង្កេតជាក់ស្តែងនៅថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០ ដោយប្រើឧបករណ៍ paramotor ។ លើគន្លងឆ្លងកាត់ចម្ងាយ ៤០គ.ម គ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដី ១.១១១ហិកតា ស្មើនឹង ២៨.១៥ ភាគរយ ក្នុងរយៈកំពស់ ៨០០ម ថតយករូបភាពច្បាស់ចាប់ទំហំ ០.៣ម ឡើងទៅ ។

គ- ការសិក្សាអំពីភាពសម្បូរណ៍បែបរបស់រុក្ខជាតិ ដុល្លព្រឹក្ស តិណជាតិ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការអង្កេតនូវប្រភេទនៃសារព័ន្ធរុក្ខជាតិ ដែលសង្កេតឃើញមាននៅក្នុងទ្វារគំរូចំនួន ២៩ តាមគន្លងឆ្លងកាត់

ចម្ងាយ ៨.៩ គ.ម កាលពីថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១០ របស់ក្រុមការងារអង្កេតអេកូឡូស៊ី (ឧបសម្ព័ន្ធ១-១.២) ។

១០. ការវាយតម្លៃលើធនធានសង្គម-វប្បធម៌: ការសិក្សាអំពីស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងឃុំសាគ្រាម ស្រុកព្រៃសាទបល្ល័ង្ក និង ស្រុកស្នោង ខេត្តកំពង់ធំ (Qualitative Method) ដោយការធ្វើ PRA ដោយការធ្វើអត្ថាធិប្បាយសង្ខេប អំពីហេតុប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានទៅលើបញ្ហាបរិស្ថាន និងសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច (មានអភិបាលខេត្តកំពង់ធំ អភិបាលរងខេត្តកំពង់ធំ ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ខេត្ត អនុប្រធានការិយាល័យ EIA មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកំពង់ធំ អនុប្រធានមន្ទីរកសិកម្មខេត្តកំពង់ធំ នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកំពង់ធំ នាយរងខុទ្ទកាល័យសាលាខេត្ត ជំនួយការអភិបាលខេត្ត អភិបាល ស្រុកស្នោង ដែលមានសមាសភាពចូលរួមសរុបចំនួន ០៨នាក់ កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ និង មេឃុំ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសាគ្រាម មេភូមិ អនុភូមិរួមជាមួយប្រជាពលរដ្ឋសរុប ចំនួន ១៧៥នាក់ ថ្ងៃទី ២៩-៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០ ។

១-៣ ក្រុមការងារ GCF

១១. ក្រុមការងារវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានមានចំនួន៦នាក់ ដឹកនាំដោយ បណ្ឌិត លី សុពណ៍-មុនី (នាយក) ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម:

១-	បណ្ឌិត	លី	សុពណ៍-មុនី	D.V.M. Post Ph.D.
២-	អនុបណ្ឌិត	តេង	ប៊ែងសៀង	GIS & RS Specialist
៣-	បរិញ្ញាត្រី	ឆាយ	ងួន	ជំនាញការផ្នែកផែនទី
៤-	បរិញ្ញាត្រី	គី	សារ៉េត	ជំនួយការក្រុមហោះហើរ
៥-	បរិញ្ញាត្រី	ឡៅ	សារុន	អ្នករៀបចំឯកសារ
៦-	លោកមេឃុំ	ណត	អឿន	អ្នកដើរព្រៃ